

Mikołaj Sienicki o celach ruchu egzekucyjnego, 1553 r.

To przedniejszą egzekucją zowiemy, abyś nam, Wasza Królewska Mość, dostateczną sprawiedliwość czynić raczył [...], abyś, Wasza Królewska Mość, urzędów tych każdych, którymi nam po wszech ziemiach i powieciach panujesz, doglądać raczył, aby każdy powinności swej w statucie opisanej czynić zawždy* dosyć nie omieszkał [...]. To egzekucją zowiemy, abyś [...] różnice te, które się między stanem rycerskim ku niemałemu zniewoleniu ich a stanem duchownym wszczynają, zahamować raczył, a nas poddanych, wiernych swych, innemu nikomu w jurysdykcję nie dawał. [...] To też egzekucją zowiemy, abyś, Wasza Królewska Mość, monety dojrzyć, rzeki ku dobremu Rzeczypospolitej przeprować* raczył. Jest i innych wiele wykroczeń z prawa pospolitego, abusus [nadużycie] wolności koronnych uszczerbienia, w których my naprawy a wyiszczenia [zbadania, podźwignięcia] od Waszej Królewskiej Mości potrzebujemy.*

M. Bogucka, *Dawna Polska. Narodziny, rozkwit, upadek*, Warszawa: Wyd. Trio, 1998, s. 218.

* przedni – pierwszy

* zawždy – zawsze

* przeprować – uregulować

Praca z materiałem

1. Korzystając z wiedzy pozaźródłowej, ustal, kim był Mikołaj Sienicki.
2. Wyjaśnij, jak Mikołaj Sienicki definiuje ruch egzekucyjny.
3. Wymień postulaty ruchu egzekucyjnego.
4. Odpowiedz, kto był królem Rzeczypospolitej w momencie spisania powyższych postulatów.
5. Na podstawie wiedzy pozaźródłowej ustal, czy przedstawione postulaty udało się zrealizować.